

V.

Петроний към Виниций:

„Съ вѣренъ робъ ти пращамъ изъ Анция това писмо, на което, надѣвамъ се, ти незабавно ще отговоришъ по сщій робъ, макаръ ржката ти повече да е навикнѣла да държи ножъ и копие, отколкото перо. Азъ те оставихъ въ вѣрна пжтека и пълень съ надѣжда, и се надѣвамъ, че ти или си вече удовлетворилъ сладкитѣ си желаня въ обятията на Лигия, или ще ги удовлетворишъ прѣди зимнитѣ вихри да завѣжтъ отъ Сарактитѣ. О, мой Виниций! Нека ти бжде наставница златокосата богиня Кипра, а ти да бждешъ наставникъ на тая утрenna лигийска звѣздица, която бѣга прѣдъ слнцето на любовта. Но помни, че мраморътъ, дори най скѣпия, самъ по себе си не е нищо и добива цѣна само тогава, когато ржката на ваятеля извае отъ него художествено произведение. Бжди такъвъ ваятель, милий мой! Не стига да любишъ, трѣбва да знаешъ да любишъ и да учишъ другитѣ да любжтъ. Наслаждение чувствува и робътъ, даже и звѣрътъ, но истинскитъ човѣкъ по това се отличава отъ тѣхъ, че прѣвърща това наслаждение въ възвишено искусство и съзнателно му се любува, прѣвърща въ мисль божественото му значение и по тоя начинъ насища не само тѣлото, но и душата си. Не единъ пжтъ, когато мислж за суетността, несигурността и грижитѣ на нашия животъ, дохожда ми на ума, че ти, може би, си избралъ най-доброто поприще и че не кжщата на цезаря, а войната и любовта сж единственитѣ нѣща, за които заслужава човѣкъ да се роди и да живѣе.

„Въ войната ти бѣше щастливъ, бжди щастливъ и въ любовта, а ако искашъ да знаешъ какво става въ цезаровия дворецъ, азъ ще ти разкажж това. Сѣдимъ ние тука въ Анций и поправяме небесния си гласъ, като непрѣкъснжто хулимъ Римъ, а зимска се готвимъ да идемъ въ Байя, за да се явимъ прѣдъ публиката въ Неаполъ, чийто жители, понеже сж отъ гръцко происхождение, по-добрѣ ще ни оцѣнятъ, отколкото вълчето племе, което живѣе по брѣговетѣ на Тибръ. Ще се стекжтъ зрители отъ Байя, Помпей, Путеолъ, Кумъ и нито ржкоплѣскания, нито вѣнци ще липсватъ, а това ще ни насърчи къмъ намисленото пжтуванье въ Ахайя.

„А малката августа? Да! ние още я оплакваме. Пѣемъ химни. Показваме скърбта си въ всекакви пози, извѣстни само на скулпторитѣ, като гледаме, обаче, щото тия пози да се виждатъ на присѣтстващитѣ хубави. Ахъ, драгий, нека бждемъ смѣшници до края на живота си!